

use in the higher education institution.

Key words: information and communication technologies, information environment, environment of "information support", formation of economic competence.

Дата надходження статті: 15.01.2020 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук, доцент Грудинін Б. О.

УДК 378.141

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi45.97>

Сотер М. В.;

orcid.org/0000-0002-4626-0137

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ»

Стаття присвячена дослідженню сутності поняття «підготовка фахівців технічних спеціальностей». Для його виокремлення проаналізовано трактування дотичних понять: «технічна освіта», «підготовка», «професійна підготовка» / «професійна освіта» та «інженер». Це дозволило деталізувати ключові компоненти цих понять, виокремити їхні характерні ознаки.

Акцентовано, що заклади технічної освіти готують для держави тих фахівців, які забезпечують роботу промислово-технічного комплексу, що є одним із базових компонентів економічного розвитку суспільства, тому безпосередньо впливає на розвиток держави.

Підкреслено, що успішність професійної підготовки безпосередньо пов'язана з позитивною мотивацією здобувачів освіти до навчальної діяльності, тому під час професійної підготовки мають бути враховані й реалізовані індивідуальні здібності всіх, хто навчається, коло їхніх інтересів, нахили, творчий потенціал через продуктивну суб'єктну взаємодію між суб'єктами освітнього процесу, яка б налаштовувала на безперервний процес саморозвитку та самовдосконалення в професійній сфері, швидку адаптацію до змін, мобільність, роботу в команді тощо.

Представлено авторське трактування поняття «підготовка фахівців технічних спеціальностей» у ракурсі вищої школи. Це цілеспрямований, високоорганізований процес оволодіння майбутніми спеціалістами широкого кола спеціальностей у закладах вищої технічної освіти (університетах, академіях, інститутах, коледжах) для різних галузей науки, техніки і культури, який передбачає опанування здобувачами освіти сукупністю фундаментальних, природничо-наукових, технічних та соціально-гуманітарних знань, практичних умінь і навичок, набуття відповідних особистих якостей, позитивну мотивацію та налаштованість на безперервний процес саморозвитку та самовдосконалення, швидку адаптацію до змін, мобільність, що в комплексі дозволяють високоефективно виконувати посадові обов'язки в професійній діяльності.

Ключові слова: підготовка фахівців технічних спеціальностей, технічна освіта, професійна підготовка, професійна освіта, інженер.

Постановка проблеми. Інтенсивний розвиток сучасної науки, розробка і впровадження прогресивної техніки, новітніх технологій у виробничий процес вимагають нагальних заходів щодо посилення уваги до якості підготовки висококваліфікованих фахівців відповідних технічних спеціальностей: майбутніх інженерів, інженерів-механіків, інженерів-енергетиків, інженерів-технологів, інженерів-конструкторів, інженерів-педагогів та інших. Від їхньої підготовки залежить успіх

*© Сотер М. В.

розвитку промислово-технічного комплексу нашої держави, зокрема паливно-енергетичного комплексу: паливна промисловість (вугільна, нафтова та інші), електроенергетика (теплоенергетика, атомна енергетика та інші); машинобудування та металообробки: важке машинобудування, транспортне машинобудування (автомобілебудування, суднобудування, тракторне машинобудування та інші), ракетно-космічна галузь, побутове машинобудування, сільськогосподарське машинобудування та багато інших.

Аналіз досліджень. На початку ХХІ століття різні аспекти проблеми підготовки фахівців технічних спеціальностей досліджували Е. Нероба «Професійна підготовка інженерів-педагогів у вищих технічних навчальних закладах Польщі» (2003), П. Лузан «Теоретичні і методичні основи формування навчальнопізнавальної активності студентів у вищих аграрних закладах освіти» (2004), В. Манько «Теоретичні та методичні основи ступеневого навчання майбутніх інженерів-механіків сільськогосподарського виробництва» (2005), І. Бендера «Організація самостійної роботи студентів агроінженерних спеціальностей» (2007), О. Джеджула «Теорія і методика графічної підготовки студентів інженерних спеціальностей вищих навчальних закладів» (2007), Л. Щербатюк «Формування професіоналізму майбутніх інженерів-механіків у процесі фахової підготовки» (2007), В. Петрук «Теоретико-методичні засади формування базових професійних компетенцій у майбутніх фахівців технічних спеціальностей» (2008), Н. Брюханова «Теорія і методика проектування системи педагогічної підготовки майбутніх інженерів-педагогів» (2011), Р. Горбатюк «Теоретико-методичні засади професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів комп'ютерного профілю» (2011), О. Данилова «Розвиток професійно-технічної освіти на Півдні України (1958–1998 рр.)» (2015), М. Гончар «Розвиток нижчої професійної освіти на Півдні України у II половині ХІХ – початку ХХ століття» (2016), О. Юхно «Діяльність політехнічних ВНЗ у контексті розвитку вищої технічної освіти в Україні (друга половина ХХ століття)» (2016) та інші. Проте дослідження вчених лише побіжно торкаються професійної підготовки інженерів різних профілів та спеціальностей, зокрема трактування відповідних термінів. Тоді як термін «підготовка фахівців технічних спеціальностей» потребує уточнення.

Мета статті. На основі аналізу трактувань, представлених у наукових розвідках та лексикографічній літературі, дослідити сутність поняття «підготовка фахівців технічних спеціальностей».

Виклад основного матеріалу. Для виокремлення поняття «підготовка фахівців технічних спеціальностей» проаналізуємо сутність дотичних понять: «технічна освіта», «підготовка», «професійна підготовка» / «професійна освіта» та «інженер», які дозволять деталізувати ключові компоненти цих понять, виокремити їхні характерні ознаки.

Насамперед, з'ясуємо значення поняття «технічна освіта».

Це поняття в середині ХХ століття розуміли, як один з видів спеціальної освіти, мета якої – підготувати для різних галузей народного господарства фахівців вищої кваліфікації (інженерів і наукових співробітників), середній технічний персонал, кваліфікованих робітників. Технічна освіта здійснювалася через нижчі технічні навчальні заклади, які готували кваліфікованих робітників, середні технічні навчальні заклади, які готували майстрів, техніків та інших фахівців середньої кваліфікації, та вищі навчальні заклади, які випускали інженерно-технічний персонал [3, с. 397]. Трохи пізніше термін «технічна освіта» виокремлювали як складову частину комплексу спеціальної освіти, яка забезпечувала підготовку для промислово-технічних галузей народного господарства фахівців трьох основних категорій – інженерів, техніків і кваліфікованих робітників [11, с. 149].

Сучасні дослідники сутності поняття «технічна освіта» зазначають, що воно є ґрунтовним і системним [1, с. 60]. Це компонент «спеціальної професійної освіти, зміст якої забезпечує фундаментальну, теоретичну і практичну професійну підготовку

висококваліфікованих фахівців для промислово-технічних галузей господарства за широким спектром спеціальностей, що охоплює як власне технічні, так і природничо-наукові, соціально-економічні та гуманітарні сфери, й за допомогою відповідних форм, методів і засобів дозволяє формувати передовий науковий світогляд, методологічну культуру, фахову компетентність, розвиває інженерне мислення, організаційно-управлінські здібності, здатність до інноваційної діяльності й науково-технічної творчості» [13, с. 17]. Саме заклади технічної освіти готують тих фахівців, які забезпечують роботу промислово-технічного комплексу будь-якої країни, який є одним із базових компонентів, що забезпечує економічний розвиток суспільства, безпосередньо відповідає за розвиток держави.

Термін «професійно-технічна освіта» О. Данилова розуміє, як «процес трудової соціалізації особистості, що забезпечує її орієнтацію й адаптацію в професійному середовищі, оволодіння певним рівнем кваліфікації, неперервне зростання компетентності, майстерності та розвиток здібностей у галузі професійної діяльності» [8, с. 14].

О. Гуцоліяк окреслює поняття «вища технічна освіта», як «потужний центр освіти, науки і культури, що передбачає отримання кваліфікаційних знань професійного спрямування, ознайомлення з найновішими досягненнями науки і техніки, а також містить розвиток особистості студента, його інтелектуальних, моральних та естетичних якостей гармонійної особистості, формування потреб і навичок подальшого самовдосконалення та безперервної освіти» [7, с. 49].

Розглянемо сутність термінів «підготовка» та «професійна підготовка».

У загальному визначенні поняття «підготовка» пов'язують із «запасом знань, навичок, досвід і т. ін., набутий у процесі навчання, практичної підготовки» [4, с. 767].

Професійна підготовка в «Педагогічній енциклопедії» (1966) трактується, як сукупність спеціальних знань, умінь і навичок, якостей, трудовий досвід і норми поведінки, які забезпечували можливість успішної реалізації за певною професією [10, с. 549]. Е. Нероба виокремлює цей термін, «як цілеспрямований організований процес, спрямований на оволодіння певною професією» [9, с. 10]

Л. Щербатюк зазначає, що професійна підготовка є «спеціально організованим і керованим процесом озброєння студентів фаховими знаннями і вміннями» [12, с. 26]. Учена, уточнюючи цей процес для фахівців інженерних спеціальностей, зокрема інженерів-механіків, зазначає, що його «характеризують теоретично обґрунтовані засади вищих навчальних закладів надати особистості такого рівня підготовки, завдяки якій вона стає конкурентоздатною на ринках праці, буде кваліфіковано вирішувати інженерні завдання» [там само, с. 30].

Л. Щербатюк поняття «професійна підготовка» ототожнює з поняттям «професійна освіта». Зокрема, термін «професійна освіта» визначається, як підготовка в навчальних закладах фахівців вищої, середньої та нижчої кваліфікації для різних галузей науки, техніки і культури; цей термін розуміють, як сукупність знань, практичних умінь і навичок, необхідних для виконання робіт у певній сфері професійної діяльності [10, с. 549].

Т. Гончаренко до специфічних особливостей професійної підготовки відносить її «цілісність; складність, оскільки вона складається з багатьох компонентів та на її функціонування і розвиток впливає значна кількість різноманітних чинників; керованість, оскільки на компоненти системи здійснюється спрямований вплив для забезпечення необхідних, запланованих змін; спрямованість на досягнення певної мети – результатів навчання студентів, що забезпечує здобуття певного рівня компетентності, необхідного для присвоєння відповідної кваліфікації й здійснення професійної діяльності» [6, с. 30]. Дослідниця уналежнює до основоположних складових елементів цього поняття «результати, які здобуваються під час професійної підготовки

(особистісні утворення); вимоги суспільства; забезпечення успішності професійної діяльності; характеристика особливостей професійної підготовки» [6, с. 30]. Варто відзначити, що успішність професійної підготовки безпосередньо пов'язана з позитивною мотивацією до навчальної діяльності. Під час професійної підготовки мають бути враховані й реалізовані індивідуальні здібності кожного студента, його коло інтересів, нахили, творчий потенціал через продуктивну суб'єктну взаємодію між студентами і викладачем, яка б налаштовувала на безперервний процес саморозвитку та самовдосконалення в професійній сфері, швидку адаптацію до змін, мобільність, роботу в команді тощо.

Щодо поняття «інженер», то у «Великому тлумачному словнику сучасної української мови» (2004) його визначено так: це «фахівець із вищою технічною освітою» [4, с. 399]. Інженер може виконувати різноманітні функції, зокрема, керувати виробничими ділянками на промислових підприємствах, на транспорті, на будівництві та в інших галузях народного господарства, працювати в конструкторських бюро і науково-дослідницьких установах, займатися питаннями плануваннями, економіки й організації виробництва тощо. Інженер на виробництві забезпечує необхідні умови для розвитку новаторства, підвищення технічної кваліфікації робітників [2, с. 152].

В. Голіков, І. Орешніков наголошують, що інженер – це випускник технічного закладу вищої освіти, чия практична діяльність націлена на створення техніки і технології, на матеріалізацію, представлення / висвітлення наукових знань на виробництві, який прагне до пізнання технічних наук, які складають теоретичну і методологічну основу інженерної діяльності. Науково-дослідницька діяльність є основною для інженера. Інженерна діяльність призначена для інтелектуального, науково-технічного обслуговування сфери матеріального виробництва, розвитку техніки та технологій, науково-технічного прогресу, що реалізується через застосування природничо-наукових, технічних та соціально-гуманітарних знань [5, с. 43].

З огляду на проведений аналіз, можемо констатувати, що поняття «підготовка фахівців технічних спеціальностей» – це цілеспрямований, високоорганізований процес оволодіння майбутніми спеціалістами широкого кола спеціальностей у закладах вищої технічної освіти (університетах, академіях, інститутах, коледжах) для різних галузей науки, техніки і культури, який передбачає опанування здобувачами освіти сукупністю фундаментальних, природничо-наукових, технічних та соціально-гуманітарних знань, практичних умінь і навичок, набуття відповідних особистих якостей, позитивну мотивацію та налаштованість на безперервний процес саморозвитку та самовдосконалення, швидку адаптацію до змін, мобільність, що в комплексі дозволяють високоефективно виконувати посадові обов'язки в професійної діяльності.

Висновки. Аналіз джерельної бази дослідження дозволив виявити, що наразі в науковій літературі бракує тлумачення поняття «підготовка фахівців технічних спеціальностей». Для визначення його сутності проаналізовано терміни «технічна освіта», «підготовка», «професійна підготовка» / «професійна освіта» та «інженер». Сформульовано авторське трактування поняття «підготовка фахівців технічних спеціальностей».

Подальші наукові розвідки вбачаємо в докладному вивченні досвіду роботи закладів вищої освіти в Україні, які здійснювали підготовку фахівців технічних спеціальностей у другій половині ХХ століття.

Список використаних джерел:

1. Булашенко А. В. Сучасна вища технічна освіта в Україні. *Досягнення сучасної електроніки і методика викладання її у вищій школі: тези доповідей міжфакультетського науково-методичного семінару до 100-річчя з дня народження професора Л. С. Палатника, 19 травня 2009 року.* Конотопський ін-т СумДУ; Відп. за вип. Т. М. Гричановська. Суми: СумДУ, 2009. С. 58–61.

2. Большая советская энциклопедия / гл. ред.: Б. А. Введенский (глав. ред.), [и др.] Т. 18 Индекс – истон. Государственное научное издательство «Большая советская энциклопедия». Второе издание. Москва, 1953. С. 152.
3. Большая советская энциклопедия: т. 42 татары – топрик / гл. ред. Б. А. Введенский и др. Второе издание. Москва: Государственное научное издательство «Большая советская энциклопедия». 1956. С. 397.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К.; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2004. 1440 с.
5. Голиков В. Д., Орешников И. М. Мы инженеры! *Вестник ПНИПУ. Социально-экономические науки*. 2016. № 2. С. 41–47.
6. Гончаренко Т. Сутність поняття «професійна підготовка майбутніх інженерів-програмістів». *Теорія і практика управління соціальними системами: філософія, психологія, педагогіка, соціологія*. 2017. № 3. С. 27–36.
7. Гуцоліяк О. О. Роль гуманітарної підготовки як складової формування особистості майбутніх фахівців в системі вищої технічної освіти. *Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти: зб. наук. пр. Вип. 32-33 (36-37)*. Харків: НТУ «ХПІ», 2012. С. 46–55.
8. Данилова О. І. Розвиток професійно-технічної освіти на Півдні України (1958-1998 рр.): автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2015. 20 с.
9. Нероба Е. Професійна підготовка інженерів-педагогів у вищих технічних навчальних закладах Польщі: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Ін-т педагогіки і психології проф. освіти АПН України. Київ, 2003. 22 с.
10. Педагогическая энциклопедия: в 4-х т. / гл. ред. И. А. Каиров, Ф. Н. Петров и др.. М.: Советская энциклопедия, 1966. Т. 3. 880 столб.
11. Украинская советская энциклопедия. Том 11 (книга первая) / глав. ред. Украинской советской энциклопедия. Киев, 1984. 607 с.
12. Щербатюк Л. Б. Формування професіоналізму майбутніх інженерів-механіків у процесі фахової підготовки: дис... канд. пед. наук : 13.00.04 / Південноукраїнський держ. педагогічний ун-т ім. К. Д. Ушинського. Одеса, 2007. 263 с.
13. Южно О. І. Діяльність політехнічних ВНЗ у контексті розвитку вищої технічної освіти в Україні (друга половина ХХ століття): автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / МОН України, Сумський державний пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. Суми, 2016. 20 с.

References:

1. Bulashenko, A. V. (2009). Suchasna vyshcha tekhnichna osvita v Ukraini [Modern higher technical education in Ukraine], *Dosiahnennia suchasnoi elektroniky i metodyka vykladannia yii u vyshchii shkoli: tezy dopovidei mizhkafedralnoho naukovo-metodychnoho seminaru do 100-richchia z dnia narodzhennia profesora L. S. Palatnyka* [Achievements of modern electronics and methods of teaching it in high school, abstracts of papers of the interdepartmental scientific and methodological seminar on the 100th anniversary of the birth of Professor L. S. Palatnyka]. Sumy [in Ukrainian].
2. Vvedenskiy, B. A. (Ed.). (1953). *Bolshaya sovetskaya entsiklopediya* [Great soviet encyclopedia]. Moscow: Gosudarstvennoye nauchnoye izdatelstvo "Bolshaya sovetskaya entsiklopediya" [in Russian].
3. Vvedenskiy, B. A. (Ed.). (1956). *Bolshaya sovetskaya entsiklopediya* [Great Soviet Encyclopedia]. Moscow: Gosudarstvennoye nauchnoye izdatelstvo "Bolshaya sovetskaya entsiklopediya" [in Russian].
4. Busel, V. T. (Ed.). (2004). *Velykyi tлумачnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy* [Great explanatory dictionary of modern Ukrainian language]. Kyiv: Perun [in Ukrainian].
5. Golikov, V. D., & Oreshnikov, I. M. (2016). My inzhenery [We are engineers]. *Vestnik PNIPU. Sotsialno-ekonomicheskyye nauki*, 2, 41–47 [in Russian].
6. Honcharenko, T. (2017). Sutnist poniattia "profesiina pidhotovka maibutnikh inzheneriv-prohramistiv" [The essence of the concept of "professional training of future software engineers"]. *Teoriia i praktyka upravlinnia sotsialnyimi systemamy: filozofii, psykholohii, pedahohika, sotsiolohii*, 3, 27-36 [in Ukrainian].

7. Hutsoliak, O. O. (2012). Rol humanitarnoi pidhotovky yak skladovoi formuvannia osobystosti maibutnikh fakhivtsiv v systemi vyshchoi tekhnichnoi osvity [The role of humanitarian training as a component of forming future specialists' personality in the system of higher technical education]. *Problemy ta perspektyvy formuvannia natsionalnoi humanitarno-tekhnichnoi elity*, 32–33 (36–37), 46–55 [in Ukrainian].
8. Danylova, O. I. (2015). *Rozvytok profesiino-tekhnichnoi osvity na Pivdni Ukrainy (1958–1998 rr.)* [The development of vocational education in the South of Ukraine (1958–1998)]. (Extended abstract of candidate's thesis). Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University. Ternopil [in Ukrainian].
9. Neroba, E. (2003). *Profesiina pidhotovka inzheneriv-pedahohiv u vyshchyykh tekhnichnykh navchalnykh zakladakh Polshchi* [Professional training of engineers-educators in higher technical establishments of Poland]. (Extended abstract of candidate's thesis). Institute of Pedagogy and Psychology of Vocational Education of APS of Ukraine. Kyiv [in Ukrainian].
10. Kairov, I. A., & Petrov, F. N. (Ed.). (1966). *Pedagogicheskaya entsiklopediya* [Pedagogical Encyclopaedia]. Moscow: Sovetskaya entsiklopediya [in Russian].
11. Glav. red. Ukrainskoy sovetskoy entsiklopediya. (1984). *Ukrainskaya sovetskaya entsiklopediya* [Ukrainian soviet encyclopaedia]. Kyev: Ukrainskaya sovetskaya entsiklopediya [in Russian].
12. Shcherbatiuk, L. B. (2007). *Formuvannia profesionalizmu maibutnikh inzheneriv-mekhanikiv u protsesi fakhovoi pidhotovky* [Formation of future mechanical engineers' professionalism in the process of professional training]. (Candidate's thesis). South Ukrainian National Pedagogical University named after Kostiantyn Dmytrovych Ushynsky. Odesa [in Ukrainian].
13. Iukhno, O. I. (2016). *Diialnist politekhnichnykh VNZ u konteksti rozvytku vyshchoi tekhnichnoi osvity v Ukraini (druha polovyna XX stolittia)* [The activities of polytechnic universities in the context of the development of higher technical education in Ukraine (second half of XX century)]. (Extended abstract of candidate's thesis). Sumy State A. S. Makarenko Pedagogical University. Sumy [in Ukrainian].

Soter M. V.,

orcid.org/0000-0002-4626-0137

THE ESSENCE OF THE CONCEPT OF “TRAINING OF SPECIALISTS IN TECHNICAL MAJORS”

The article is devoted to the study of the essence of the concept of “training of specialists in technical majors”. To distinguish it, the interpretation of the relevant concepts has been analysed, in particular, “technical education”, “training”, “professional training” / “professional education” and “engineer”, which gave an opportunity to detail the key components of these concepts and distinguish their characteristic features.

It has been emphasized that technical educational establishments prepare for the state those specialists who provide the activity of the technology-industrial complex, which is one of the basic components of economic development of society, and therefore, it directly influences the development of the state.

It has been highlighted that the success of professional training is directly related to students' positive motivation to study. Therefore, in the course of professional training, the individual abilities of all students, their interests, inclinations, creative potential through productive subjective interaction among the subjects of the educational process, which would set up a continuous process of students' self-development and self-improvement in the professional field, their rapid adaptation to change, mobility, teamwork and more, should be taken into account and realized.

The author's interpretation of the concept of “training of specialists in technical majors” in the context of higher education has been represented. It is a purposeful, highly organized process of mastering future specialists of a wide range of majors in higher technical educational establishments (universities, academies, institutes, colleges) for various branches of science, technology and culture, which involves students' mastering a set of fundamental, natural and scientific, technical and humanitarian knowledge, practical skills, acquiring appropriate personal qualities, positive motivation and readiness for a continuous process of self-development and self-improvement, rapid

adaptation to change, and mobility that give them an opportunity to effectively perform their functional responsibilities in professional activities.

Key words: training of specialists in technical majors, technical education, professional training, professional education, engineer.

Дата надходження статті: 15.01.2020 р.

Рецензент: доктор педагогічних наук Султанова Н. В.

УДК 378.4:371.132

DOI <https://doi.org/10.37915/pa.vi45.93>

Стеценко Н. М.;

orcid.org/0000-0001-7465-0426

Стеценко Д. В.;

orcid.org/0000-0002-3698-4414

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ СЕРІАЛІВ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У статті розглянуто питання використання сучасних англомовних кіносеріалів у процесі навчання студентів іноземної мови. Визначено, що розвиток методики викладання англійської мови потребує від викладача розширення кола методичних ресурсів. Окрім друкованих видань та аудіо матеріалів, викладач може використовувати англомовні фільми, у тому числі й сучасні англомовні серіали. Доведено, що серіали мають певні переваги, оскільки містять автентичні матеріали; складаються з коротких серій, що сприяє утриманню уваги студентів і полегшує сприйняття; цікавість сюжету забезпечує системність перегляду, а значить - і системність занять іноземною мовою. Під час перегляду серіалів студенти мають змогу почути живу розмовну мову з її діалектами, цікавим сленгом та фразеологізмами; побачити відповідну міміку й жести героїв. Фільми надають можливість ознайомитися з культурою і традиціями носіїв мови, способом їхнього життя. Крім того, автентичні фільми дозволяють покращити вимову, сприяють розширенню словникового запасу студентів, удосконаленню навичок аудіювання, говоріння. Наявність субтитрів дозволяє виробляти навички автоматичного сприйняття іноземної мови завдяки тому, що в разі нерозуміння почутого, є можливість прочитати ці фрази. При доборі відеоматеріалів необхідно враховувати такі моменти: наявність базових знань студентів; відповідність рівню іноземної комунікативної компетентності; сучасність відеоматеріалу; наявність соціокультурної та соціолінгвістичної інформації.

Методисти рекомендують дотримуватися трифазової схеми роботи: до перегляду; під час перегляду; після перегляду. У статті наведено приклад методичної розробки щодо роботи над однією з серій сучасного англомовного серіалу "Freud" (Фрейд). Запропонована методика удосконалення комунікативної компетентності студентів, на нашу думку, є достатньо продуктивною, оскільки підвищує мотивацію і таким чином забезпечує формування навичок сприйняття мови на слух (аудіювання); покращує словниковий запас студентів, розвиває навички розуміння і складання речень іноземною мовою.

Ключові слова: іноземна мова, кіносеріал, автентичний відеоматеріал.

Постановка проблеми. Мова є важливим засобом спілкування, без якого не можливі розвиток і існування суспільства. Основним завданням вивчення іноземної мови є формування комунікативної компетентності, тобто здатності та готовності

*© Стеценко Н. М.

*© Стеценко Д. В.